

Violența în familie, un fenomen greu de eradicat în societatea noastră, pentru care autoritățile depun eforturi să-l stopeze. Raportul GREVIO apreciază angajamentul autorităților în diminuarea violenței domestice

Cu toate eforturile depuse de autorități și de societate, în Republica Moldova violența în familie, continuă să se manifeste la cote ridicate. Chiar dacă statisticile pentru ultimele 10 luni indică o ușoară scădere a cazurilor înregistrate, totuși au fost comise 822 de infracțiuni de violență în familie, cu 14 cazuri mai puțin decât anul trecut în aceeași perioadă de referință.

Anul acesta 7 persoane au fost ucise de membrii propriei familii, iar 10 persoane abia au reușit să fie salvate din brațele morții. În alte 11 cazuri de violență în familie, victimele s-au stins urmare a bătăilor primite în familie. Tot anul acesta au fost comise 26 de violuri și au avut loc 13 acțiuni violente cu caracter sexual asupra fetelor și femeilor din familiei.

În 513 cazuri au fost constatate maltratări, violențe, intimidări și izolări ale membrilor de familie pentru a se impune controlul asupra acestora. În peste 100 de cazuri a fost constatată violența psihologică, controlul economic impus ca mijloc de constrângere.

Totodată, în peste aproape 1500 de cauze au constatat contravenții săvârșite de către soți, polițiștii constatare eliberând 4 582 de ordine de restricție de urgență.

De asemenea, în vederea asigurării protecției victimelor violenței în familie, poliția a monitorizat 635 ordonanțe de protecție, emise de către instanțele judecătorești, inclusiv în 554 cazuri monitorizate electronic.

Nu numai Moldova are parte de un astfel de flagel, violența domestică este răspândită

pe scară largă și în întreaga UE. Astfel, la nivel european se estimează că fenomenul afectează una din trei femei din spațiul UE. La noi în țară analizele Biroului Național de Statistică arată că șapte din zece femei de la țară și șase de la oraș suferă, de cel puțin o formă de violență, iar peste 63% dintre femeile și fetele cu vârsta între 15 – 65 ani, au fost supuse cel puțin unei forme de violență pe parcursul vieții lor, din partea unui membru de familie.

Pentru a determina schimbări comportamentale în societate și a proteja cât mai mult victimele de agresiunile în cadrul familiei, autoritățile din întreaga lume dezvoltă programe intense de educare a cetățenilor pentru a le modifica comportamentul agresiv, în paralel cu punerea în aplicare de mecanisme și instrumente de intervenție pentru protejarea victimelor și pedepsirea agresorilor.

În Republica Moldova, Ministerul Afacerilor Interne și Poliția Națională se ocupă de dezvoltarea serviciului specializat Centrul de Justiție familială care asigură accesul imediat al victimelor violenței, la servicii urgente și specializate într-un singur sediu, un instrument inovator aliniat la practicile internaționale.

De asemenea, MAI organizează activități de capacitatea angajaților de a răspunde prompt la cazurile de violență sexuală prin elaborarea de metodologie de lucru a unor echipe mixte de intervenție la cauze de acest gen. În prezent – este testată aplicabilitatea practica în câteva inspectorate de politie. Se lucrează în echipe comune de urmărire penală și cu intervenția unui ONG (cu psiholog și avocat). Efectul conlucrării va fi o bună și eficientă documentare a cazului și un mult mai bun suport pentru victima.

Totodată MAI asigură secretariatul Comisiei de examinare și monitorizare a cazurilor soldate cu deces și vătămare corporală gravă (Comisia Femicid). Un mecanismului intersectorial de monitorizare și analiză a cazurilor de violență în familie, soldate cu deces sau cu vătămare gravă a integrității corporale a victimelor.

Începând din această săptămână în scopul informării și conștientizării pericolului pe care violența îl provoacă în familie, MAI organizează o amplă Campanie de Informare și Conștientizare, la nivel național cu privire la comportamentele violente care provoacă tragedii în rândul familiilor și care sunt mecanismele de protecție a victimelor.

„În cadrul campaniei de informare vrem să încurajăm victimele să se adreseze profesioniștilor pentru a le asigura protecția, să le familiarizăm cu serviciile oferite de Centrul de Justiție Familială, care deja le oferă suport, și sprijinul de care au nevoie. Totodată, vrem să tragem semnalul de alarmă, pentru ca toată lumea să înțeleagă cât de toxică este violența în rândul membrilor de familie, asupra copiilor și a stigmatizării viitorului întregii familii”, declară Daniella Misail Nichitin, secretar de stat în cadrul Ministerului Afacerilor Interne.

În noiembrie curent, Grupul de Experți al Consiliului Europei pentru Acțiune împotriva violenței asupra femeilor și violenței în familie (GREVIO) a publicat primul său raport de evaluare privind implementarea Convenției de la Istanbul de către Republica Moldova.

Experții GREVIO au remarcat angajamentul semnificativ demonstrat de autoritățile moldovenești pentru combaterea violenței împotriva femeilor și implementarea Convenției de la Istanbul, și anume:

- armonizarea legislației la prevederile Convenției;
- oferirea asistenței juridice gratuite pentru victimele violenței domestice și sexuale în cadrul procedurilor penale;
- posibilitatea emiterii ordinului de restricție de urgență la fața locului;
- sprijinul oferit femeilor refugiate din Ucraina;
- crearea primului serviciu de sprijin pentru femeile supuse violenței sexuale, la Ungheni etc.

Cu toate acestea, au fost identificate o serie de probleme care necesită acțiuni urgente din partea autorităților:

- numărul insuficient de servicii disponibile pentru victimele violenței;
- necesitatea urgentă de a crește nivelurile de finanțare, care sunt în general modeste, și de a oferi surse de finanțare durabile pentru ONG-urile care oferă servicii specializate femeilor victime ale violenței;
- necesitatea de a consolida accesul femeilor care sunt sau pot fi expuse riscului de discriminare intersecțională, inclusiv femeile care trăiesc în zonele rurale, la serviciile de protecție și sprijin;
- necesitatea de a consolida semnificativ formarea inițială și continuă a acelor profesioniști care sunt pe primul loc pentru a oferi sprijin și protecție victimelor;
- necesitatea de îmbunătăți răspunsul sistemului de justiție pe cazurile de violență în familie în care sunt vizați copiii prin măsurile de protecție, în special în procesul de stabilire a domiciliului și programul de vizitare al copiilor.

Raportul evidențiază necesitatea promovării campaniilor de sensibilizare și efectuarea cercetărilor cu privire la toate formele de violență împotriva femeilor, inclusiv cele care sunt în prezent mai puțin explorate, cum ar fi mutilarea genitală feminină, căsătoria forțată, sterilizarea forțată și avortul forțat, facilitarea accesului victimelor la despăgubiri în cadrul procedurilor civile și penale, creșterea numărului și răspândirea geografică a adăposturilor pentru femei; dezvoltarea programelor menite să asigure abilitarea economică pe termen lung a femeilor etc.

Reamintim că 1 mai 2022, în Republica Moldova a intrat în vigoare Convenția Consiliului Europei pentru prevenirea și combaterea violenței împotriva femeilor și a violenței domestice, cunoscută sub numele de Convenția de la Istanbul, ratificarea documentului fiind făcută de către Parlamentul Republicii Moldova la 14 octombrie 2021, R. Moldova devenind al 35-lea stat membru care a ratificat convenția.

Prin aderarea la Convenția de la Istanbul țara noastră devine parte a unui proces important de coagulare la nivel internațional a eforturilor de combatere a violenței domestice, Convenția constituind cel mai cuprinzător instrument juridic internațional prin care sunt instituite standarde și mecanisme vizând prevenirea și combaterea violenței împotriva femeilor.

Raportul integral <https://rm.coe.int/grevio-s-baseline-evaluation-report-on-legislative-and-other-measures-/1680ad46a1?fbclid=IwAR1ZHUdrPnIEinDFasHDo2jTMSIXTTS7TA7v2OIsplnva6d87uiOuj0>

